

ראובן האוזר

תשי"ג - תשל"ד

1943 - 1973

אלבום זה הוא חלק מתכנית ההנצחה הארצית ,
מיזם חברתי וערכי, אשר במסגרתו בני נוער פוגשים
משפחה שכולה, לומדים ושומעים על יקיר ליבן
ומכינים אלבום הנצחה.

התלמידים המשתתפים בתכנית זו, מבצעים
את פעילותם במסגרת תוכנית מעורבות חברתית .
התלמידים מלווים בכל שלבי הפעילות
על-ידי פרחי הוראה מהמכללות האקדמיות לחינוך.

תכנית זו נעשית בשיתוף הגופים הבאים :
אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה , משרד החינוך
ארגון יד לבנים
בית הספר הגימנסיה העברית
בית הספר המסורתי ע"ש פרנקל
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

כתיבה ועריכה התלמידות :

בת חן טרפה מביה"ס הגימנסיה העברית ועדן מוצ'יה מביה"ס המסורתי ע"ש פרנקל
לווי הנחייה פרח ההוראה :מורן קלדרון המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

ראובן האוזר ז"ל

תש"ג - תשל"ד
1943 - 1973

שִׁיר, לַמַּעֲלוֹת :
"אִשָּׁא עֵינַי, אֶל-הַהָרִים
מֵאֵין, יָבֹא עֲזָרִי.
עֲזָרִי, מֵעַם יְהוָה
עֲשֵׂה, שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
אֶל-יִתְּן לַמּוֹט רִגְלָהּ ;
אֶל-יָנוּם, שִׁמְרָהּ.
הִנֵּה לֹא-יָנוּם, וְלֹא יִישָׁן
שׁוֹמֵר, יִשְׂרָאֵל.
יְהוָה שִׁמְרָהּ ;
יְהוָה צִלָּהּ, עַל-יַד יְמִינָהּ.
יִזְכֹּם, הַשֶּׁמֶשׁ לֹא-יִכָּכֶה ;
וְיָרַח בְּלִילָהּ.
יְהוָה, יִשְׁמְרָהּ מִכָּל-רָע :
יִשְׁמֹר, אֶת-נַפְשָׁהּ.
יְהוָה, יִשְׁמֹר-צִיאָתָהּ וּבֹאָתָהּ
מֵעַתָּה, וְעַד-עוֹלָם."

אלבום זה מוקדש לזכרו של:

**סמל ראובן האוזר ז"ל
בן דורה וישראל**

בן דורה וליאון-ישראל
נולד ב: בואנוס איירס, ארגנטינה
בתאריך: ט"ו באייר תש"ג 20/5/1943
עלה לארץ ב: 1963
מקום מגוריו: ירושלים
התגייס ב: מאי 1970
שרת ב: גדוד 7057

נפל ב: י"ח בתשרי תשל"ד 14/10/1973
בקרב במלחמת יום הכיפורים
בבלוזה באזור סיני ותעלת סואץ
מקום קבורתו: ירושלים- הר הרצל איזור: ה'
חלקה: 3 שורה: 1 קבר: 14
הניח אחריו: שתי בנות- ליאת ודלית

קורות חייו של ראובן

ראובן, בן דורה וישראל, נולד ביום ט"ו באייר תש"ג (20.5.1943), בבואנוס איירס שבארגנטינה. הוא למד בבית-ספר יסודי יהודי בבואנוס איירס והמשיך את לימודיו בבית-ספר תיכון ממשלתי ובבית מדרש למורים עבריים בעיר הולדתו. ראובן גדל וחונך בבית יהודי מסורתי, ספג מנעוריו את רעיונותיה של התנועה הציונית והציב לעצמו כמטרה להדק את הקשרים בין הצעירים היהודיים בארגנטינה לבין עם ישראל וארץ ישראל.

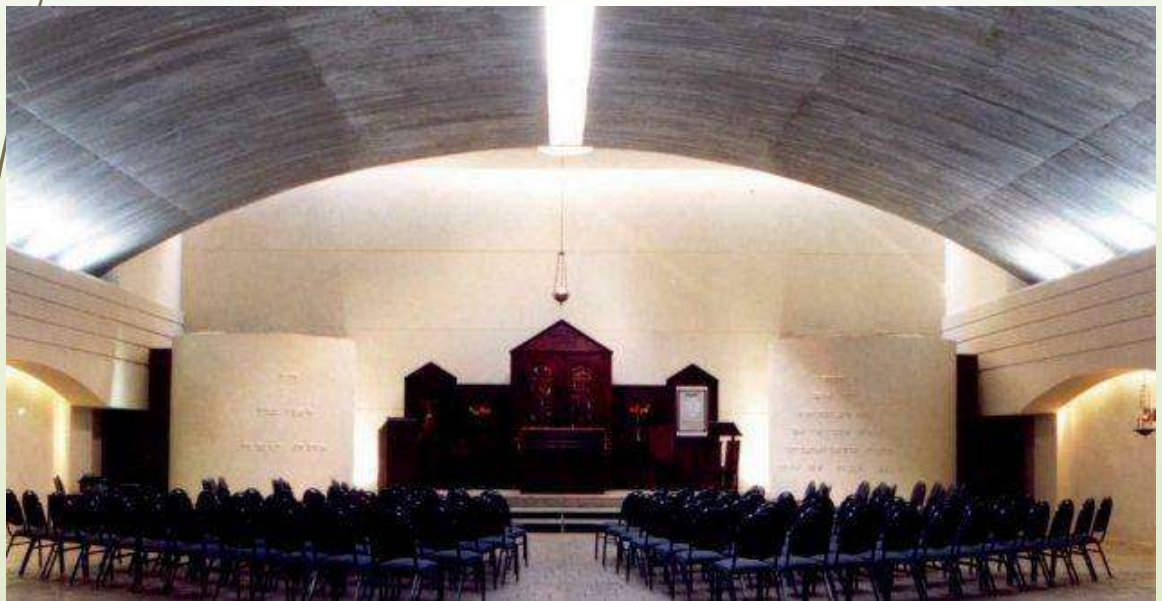

בשנת 1961 הגיע ארצה והשתלם במכון למורים מן הגולה, על-שם ח' גרינברג בירושלים. הוא שב לארגנטינה כדי לשמש כמורה לעברית בבית-הספר של הקהילה היהודית בבואנוס איירס, יחד עם זאת החל ללמוד משפטים באוניברסיטה המקומית, ובמקביל למד שנה אחת במדרשה ללימודי יהדות בבואנוס איירס. בארגנטינה התמסר לפעולה ציבורית ציונית (כמורה וכמדריך בתנועת נוער) והטיף דרך קבע להגשים את יעוד העליה לארץ, עד בעצמו הגשים את החזון ועלה ארצה בשנת 1963.

בית הספר היהודי הראשון בבואנוס איירס, ארגנטינה, 1936

"משכן" – מרכז רוחני יהודי, בואנוס איירס

אולם התפילה ב"משכן"

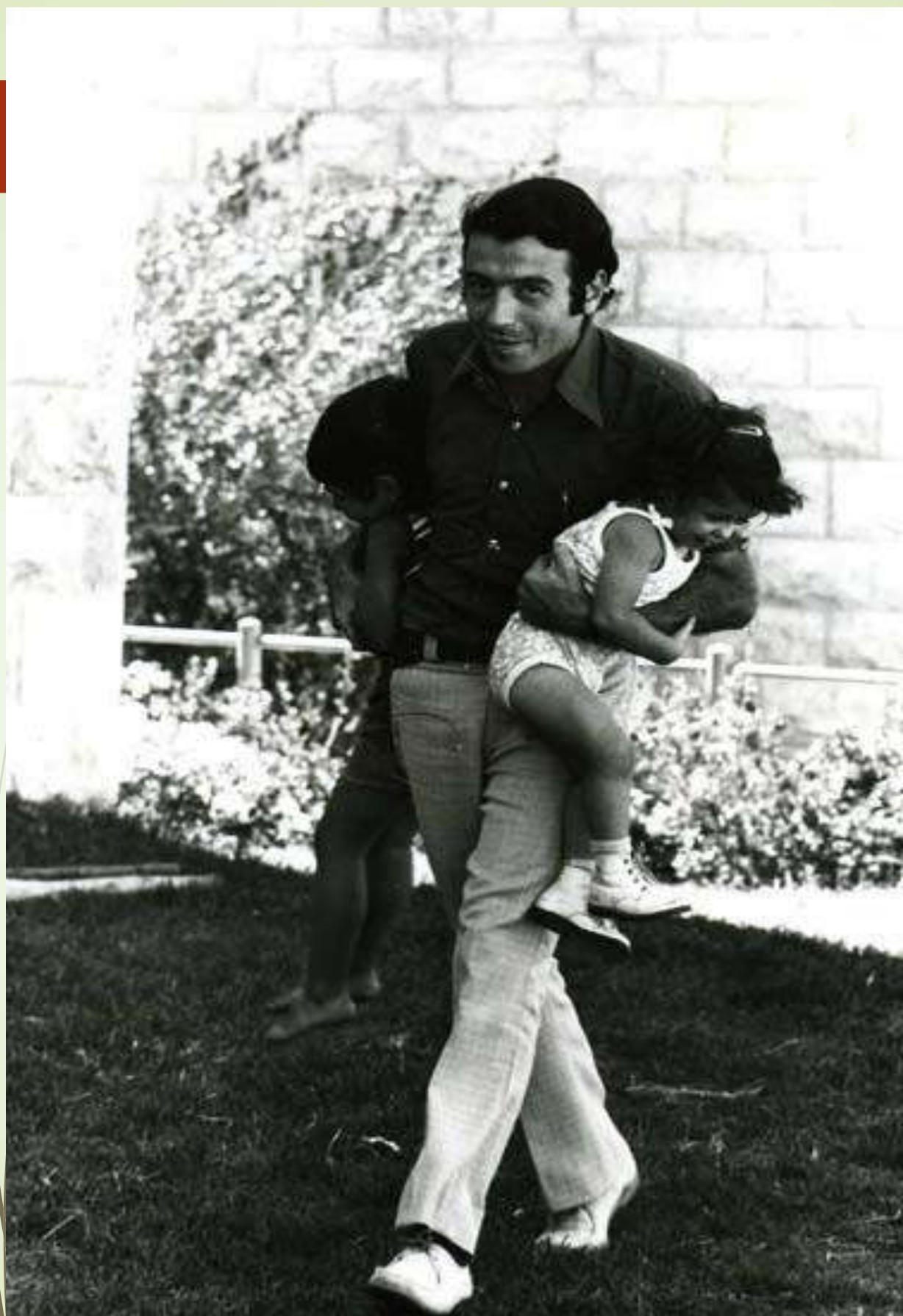
בארץ בשנת 1963 המשיך את לימודיו
במשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים,
הוא סיים את לימודיו בשנת 1967, ולאחר
תקופת התמחות קיבל רישיון לעסוק בעריכת
דין.

האוניברסיטה העברית בירושלים

בשנת 1966 נשא לאישה את דורה והקימו יחד את ביתם בירושלים. לראובן ודורה נולדו שתי בנות - ליאת ודלית, האחרונה נולדה ערב יום כיפור. מיד אחרי הלידה יצא ולא חזר מהמלחמה. מילדותו הצטיין בכל מעשיו, דרכי מחשבתו ומעשיו היו תמיד מבוססים על יושר ואמת. היה אדם אופטימי וחברותי, אדיב ועדין נפש, ברוחו הטובה, ובתכונותיו החיוביות השרה אורה מיוחדת בבית. כל ידידיו אהבו וכבדו אותו, וגם ידעו שבשעת צרה יוכלו לפנות אליו, שכן אזנו תמיד הייתה קשובה. היה בעל, אבא ובן אהוב מאוד בשל פשטות הליכותיו וקסמו הרב.

ראובן סיים את לימודיו בשנת 1967 ולאחר תקופת התמחות קיבל רישיון לעסוק בעריכת-דין. הוא עבד שנתיים במקצועו בקק"ל ולאחר-מכן פתח משרד לעריכת דין בירושלים. ראובן השקיע בעבודתו את מיטב מרצו ואונו, ולאחר תקופה קצרה זכה לראות את פרות מאמציו.

הגיוס לצה"ל

ראובן גויס לשרות מקוצר כעולה חדש במאי 1970, לאחר הטירונות הוכשר כרגם בצוות מרגמה, וגם עבר קורס לקשרי חיל התותחנים. כשפרצה מלחמת יום הכיפורים, נשלח עם חבריו ביחידת המילואים של חיל התותחנים לאזור בלוצה, כדי להשתתף בקרבות הבלימה נגד התקפות המצרים.

סמל ותג היחידה:

חיל התותחנים

חיל התותחנים הישראלי (בראשי תיבות: חֶת"ם) הוא החיל בזרוע היבשה של צה"ל האחראי על הפעלת מערכות ארטילריה לטווח בינוני וארוך. הוא כולל מערכי תומ"תים, משגרי רקטות, טילים, כטמ"ם, איכון ומטאורולוגיה, והפעלת אש.

במסגרת דוקטרינת הקרב המשולב תפקידו של חיל התותחנים הוא לרכז את האש ביבשה. הגדרת ייעודו של החיל הוא "השמדת ושיתוק כוחות אויב על ידי הפעלת מאמץ האש בקרב היבשה".

לחיל שתי משימות יסוד:

➤ סיוע אש קרוב לכוחות המתמרנים במקום, בזמן ובעוצמה הנדרשים.

➤ שיתוק והשמדת מטרות אויב לעומק שדה הקרב היבשתי.

כומתת החיל היא בצבע טורקיז ודגל החיל בצבעי אדום-שחור.

קצת על המלחמה

מלחמת יום הכיפורים (נקראת גם מלחמת יום הדין) פרצה ביום הכיפורים ה'תשל"ד, 6 באוקטובר 1973, בהתקפת קואליציה של צבאות מדינות ערב נגד ישראל, בהובלתן של סוריה ומצרים, שנתמכו על ידי חילות משלוח בעיקר מעיראק ומירדן. המלחמה התרחשה בעיקר בסיני וברמת הגולן, ונמשכה עד ה-24 באוקטובר 1973, יום כניסת הפסקת האש לתוקף. חילופי האש נמשכו עד ה-26 באוקטובר בחזית המצרית בסיני, ועד מאי 1974 בחזית הסורית ברמת הגולן, בתום מלחמת ההתשה במובלעת הסורית.

פתיחת המלחמה על ידי מדינות ערב הפתיעה את המודיעין של צה"ל, שלאחר הניצחון הגדול במלחמת ששת הימים ב-1967, פיתח את "הקונספציה", ולא צפה את מועד פתיחתה של מלחמת יום הכיפורים, את עוצמת המתקפה, את מהלכי הפתיחה ואת מאפייני הלוחמה של צבאות ערב. עם זאת, עד סוף המלחמה הצליח צה"ל להפוך את הגלגל, להתאושש מההלם הראשוני ולנצח במלחמה. מלחמת יום הכיפורים התאפיינה בשימוש בטקטיקות ובטכנולוגיות לחימה חדשניות וביטאה תפישה אסטרטגית ומערכתית חדשה ביחס להתמודדות של צבאות ערב מול צה"ל, בייחוד של צבא מצרים. המלחמה הייתה גם זירת עימות כחלק מהמלחמה הקרה- כאשר מדינות ערב נתמכו וחומשו על ידי ברית המועצות, וישראל נתמכה על ידי ארצות הברית, ומוקד מתח בין גושי ככל שהתארכה המלחמה והכף נטתה לטובת ישראל, עד כדי איום סובייטי מוחשי להתערבות צבאית.

במלחמת יום הכיפורים הפעיל חיל התותחנים מערך סדיר מצומצם ומערך מילואים רחב, תוך נחיתות רבה מול גודלם של מערכי הארטילריה שעמדו לרשות צבאות מצרים וסוריה. מערכי הטילים נגד המטוסים הצפופים של האויב הגבילו את חופש הפעולה של מטוסי חיל האוויר. לכן היה על חיל התותחנים למלא את מקומם ולספק סיוע אש אפקטיבי לכוחות היבשה של צה"ל, ולפעול לשיתוק סוללות טילי הנ"מ. החיל מילא את תפקידיו במחיר אבדות כבד.

תותח של גדוד המילואים 412 יורה ברמת הגולן

חיל התותחנים במלחמת יום הכיפורים

מתוך אתר חיל התותחנים

זמן קצר לפני פרוץ הקרבות הוקמה עוצבת התותחנים הסדירה של רמת הגולן, וזו הייתה לה טבילת האש הראשונה.

סיכומה של מלחמה כפי שהשתקפה בפעולותיו של חיל התותחנים לשלביה השונים: בלימה, הדיפה ותקיפה.

מלחמת יום הכפורים והתקופה שלאחריה – 18 ימים, 125 שעות לחימה ועוד שבועות אחדים של "אחרי המלחמה" – מה עשה בהם חיל התותחנים?

בצהרי יום הכפורים, בשעה 13.50 לערך, פתחו, בתיאום מלא ביניהם, צבאות סוריה ומצרים בתקיפת כוחותינו, אשר בחזיתות הצפון (ברמה) והדרום (סיני). ביום הקדוש ביותר לעם היהודי, מצאו כוחות האויב מולם את כוחותיו הסדירים של צה"ל בלבד – כוחות מעטים שעשו מעשים גדולים.

כוחות האויב נוכחו במלחמה זו לדעת, עד כמה רב כוחו של חיל התותחנים הישראלי. הוכחה חותכת לכך היא תקיפת המטוסים המצריים והסוריים אשר ממש "חיפשו בנרות" את סוללתינו, כדי להפציץ ולהשמידן, כפי שהעיד אחד מהטייסים שנשבה בגולם: "טסנו במטרה למצוא סוללות של תותחים שלכם, וללא כוונה להפציץ שום מטרה אחרת, פרט לכך".

גם ארטילריית האויב הופעלה הפעם באופן מוגבר נגד סוללותינו, אך יש לציין כי גם אם נפגעו רבים מחיילינו, הרי שלא שובשה פעולת תותחינו, ואלה הוסיפו להטריד ולהשמיד את כוחות האויב משך כל ימי הלחימה.

בסכמם את פעולתו של חיל התותחנים במלחמה קשה זו – אמרו מפקדיו הבכירים של החיל בין היתר: "תותחינו פעלו הפעם בקצב-אש מוכפל ומשולש מהממוצע – הם הגיעו לשיאים חדשים וגרמו אבדות כבדות לאויב".

אחד ממפקדיו הבכירים של צה"ל אף ציין בתום המלחמה: "במלחמת יום הכיפורים התבלטו יותר ממלחמות קודמות שני חילות שהתעצמו באחרונה". – אחד מאלה הינו חיל התותחנים. אגב, במשך ימי הלחימה אף פשטה הבדיחה ששלושה הפתיעו אותנו במלחמה: הסורים, המצרים וחיל התותחנים... מאז הכרזת הפסקת-האש. השקט (היחסי) הנוכחי נשמר, אין כל ערובות שימשך לעד, וצה"ל ערוך ומוכן לבלום כל מתקפה מחודשת של האויב.

חיל התותחנים מאבטח כיום, במלוא כוחו (כולל מילואים), את כל קווי הפסקת-האש הארוכות ומוכן בכל רגע לחדש את האש – רק הפעם, בצביון שונה: אין זה עוד אותו חיל אפור ואלמוני – זהו חיל שהתעצם ונעשה במלחמת יום הכפורים לאחד מחילותיו המפוארים והגאים ביותר כיום של צבא ההגנה לישראל.

חלק ממערכות הנשק של חיל התותחנים במלחמה:
תותח מתניע M-50 בקוטר 155 מילימטר.

בתמונות למטה
שני סוגי מרגמות.

סוללות הגדוד הסדיר פרוסות בתל-פארס

באוגוסט 1970 שוחרר ראובן מהשירות הסדיר.
וכשפרצה מלחמת יום הכיפורים נשלח עם חבריו
ביחידת המילואים של חיל התותחנים לאזור בלוצה,
בגזרה הצפונית של סיני, כדי להשתתף בקרבות
הבלימה נגד התקפות המצרים.

חלק ממערכות הנשק של חיל התותחנים במלחמה

תמונות מהמלחמה

תותח של גדוד המילואים 412 יורה ברמת הגולן

חיל התותחנים במלחמת יום הכיפורים

חיל התותחנים במלחמת יום הכיפורים

הרמטכ"ל דוד אלעזר בהתייעצות בפיקוד צפון, ב-10 באוקטובר 1973, מתכננים את הפריצה לסוריה

הנפילה

שִׁיבָה / יוֹסִי שָׁרִיג

נפל במלחמת יום הכיפורים

לֹא צִמָּאִי מִלַּחְמָה אֶל הַקָּרֵב הִלְכָנוּ
אֶהְבָּנוּ תָמִיד אֶת הַבַּיִת, הַשָּׁמֶשׁ,

שָׂדֶה הַנִּפְתָּח בַּנִּשְׁמָה

וְשִׁבְנוּ עִתָּה אֲלֵיכֶם, פְּשׁוּטִים כְּתָמִיד
וְרוּחַ אֵין בָּנוּ.

הַתּוֹכְלוּ, רַעִים, לְחִזֵּק אֶת אִמָּא בְּמִקּוֹמָנוּ?

ביום י"ח בתשרי תשל"ד (14.10.1973), נפגע
בהפגזה ארטילרית על כוחותינו ונהרג. הוא הובא
למנוחת עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל
בירושלים. השאיר אחריו אישה ושתי בנות, אם
ואחות. לאחר נפילתו, הועלה לדרגת סמל.

חלקת הקבר של ראובן

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקד היחידה "סמל ראובן ז"ל שירת ביחידת חיל התותחנים, היה מפקד וחבר נאמן ואהוב מאוד על חבריו, מפקדיו ופקודיו. הוא עשה את כל הנדרש ממנו, ואף למעלה מזה, להצלחת היחידה. כמו כן עלי לציין, שבהזדמנויות רבות שמענו אותו מדבר עליכם, על משפחתו, באהבה ובגעגועים".

האיש ההוא

מילים: נתן יונתן

איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא

אשר היה כערבות הבוכיות

למרגלות ההר נולד ליד הנחל

בחורף שר בין ערבות בוכיות

בקיץ בין אורות בצעי המים

לחמו שלח על פני הנחל לדגה

מקני הסוף בנה לו עפיפון

כשהיה איש מגבעולי הערבות הבוכיות בנה סוכה

מאבן המבצר האפורה בנה לו בית

על מי הנחל תחנה הקים זרע שדות

שילח הונו על פני הים באניות סוחר

אך יש אשר היה כערבות הבוכיות יניח למלאכתו

ויהיה פתאום לאיש אחר.

למרגלות ההר נולד ליד הנחל

פזור נפש ליד ההר או בבכאים

ובנפלו בבוקר לא עבוט אחד על אדמתו

עיכלו לו אחוזת עולם ליד אמות המים השקטות

וכמו מבצר עתיק היה בסוף הדרך

איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא

אשר היה כערבות הבוכיות

מילים לזכרו של ראובן ז"ל

הקדשה לזכרו מחבר ללימודים

אתר יזכור

חבר יקר שיחד עם 30 מסיימי סמינרים למורים עבריים בארגנטינה השתלם בארץ במכון גרינברג בשנה (1961) מעשירה וחוויתית בה נחשף למיטב מוריה של ירושלים, ז"ל (חיים גורי, יהודה עמיחי, נחמה ליבוביץ", יוסף דן, דוד בנבנישתי, משולם טוכנר). בחר לעלות לארץ ישראל, לסיים בירושלים את לימודי המשפטים ולהשתקע בירושלים, הקים משפחה וקבע את ביתו בארץ. נפל בהגנת המולדת במלחמת יום הכפורים. יהיה זכרו ברוך!

י.ק. בשם בוגרי המכון 1961

בוגרי מחזור 1961 מכון גרינברג למורי הגולה ירושלים.

לזכרו

אתר חיל התותחנים

היינו יחד שנה תמימה במכון גרינברג למורי הגולה מחזור י' (1961) וגם נפגשנו לעתים בקמפוס גבעת רם של האוניברסיטה העברית שם למדת משפטים ואנכי כימיה וביולוגיה ועם תום הלימודים ב-66-67 נפרדו דרכינו. למדתי בצער רז על נפילתך במלחמת יום הכיפורים במן שהשתלמתי בארה"ב ואני מרכין ראש לזכרך. השנה דאגתי להדליק נר זיכרון באתר יזכור של משרד הביטחון ושיתפתי את בוגרי מחזור י' של המכון.

יהיה זיכרוןך ברוך למשפחתך וכל מכיריך ומוקירך.

יואב קבנצ'יק בשם בוגרי המכון

תרומת חילי הגדוד לזכרו

למען בטחון ישראל • הקרו להתעצמות צה"ל •

ז' שבט תשמ"ה
29 ינו' 85

לכבוד
האוזר דורה
רח' ים-סוף 6
רמת אשכול
ירושלים

ג.ב.,

הננו מאשרים בתודה קבלת תרומתם של חילי גדוד חת"מ לקרן למען בטחון
ישראל (לכ"י), לזכר חברם לנשק, יקירך,

ראובן האוזר ז"ל

שנפל במערכות ישראל

14 אוק' 1973

י"ח תשרי תשל"ד

התרומה הנאה תסייע לקרן לכ"י במימוש מטרותיה וכמתן סיוע בחיזוקו
של צה"ל במשימתו לשמירת בטחון המדינה ותושביה.

בכבוד רב,

ישראל סחרוב
יו"ר הוועד הציבורי
הקרן למען בטחון ישראל (לכ"י).

הנצחתו של ראובן האוזר

אנדרטאות לזכרו

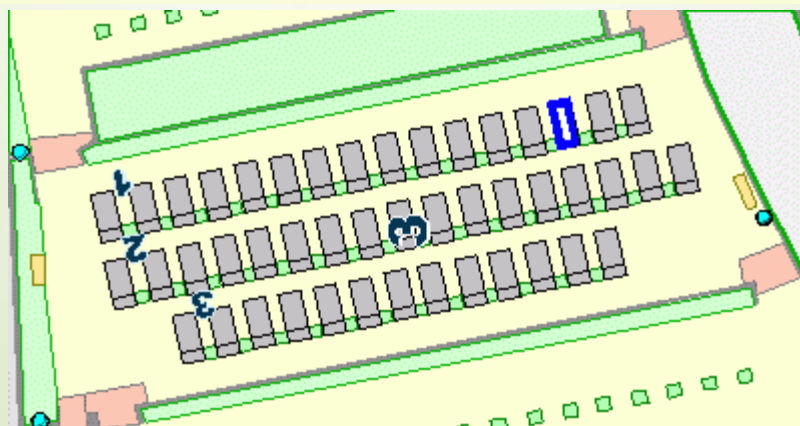
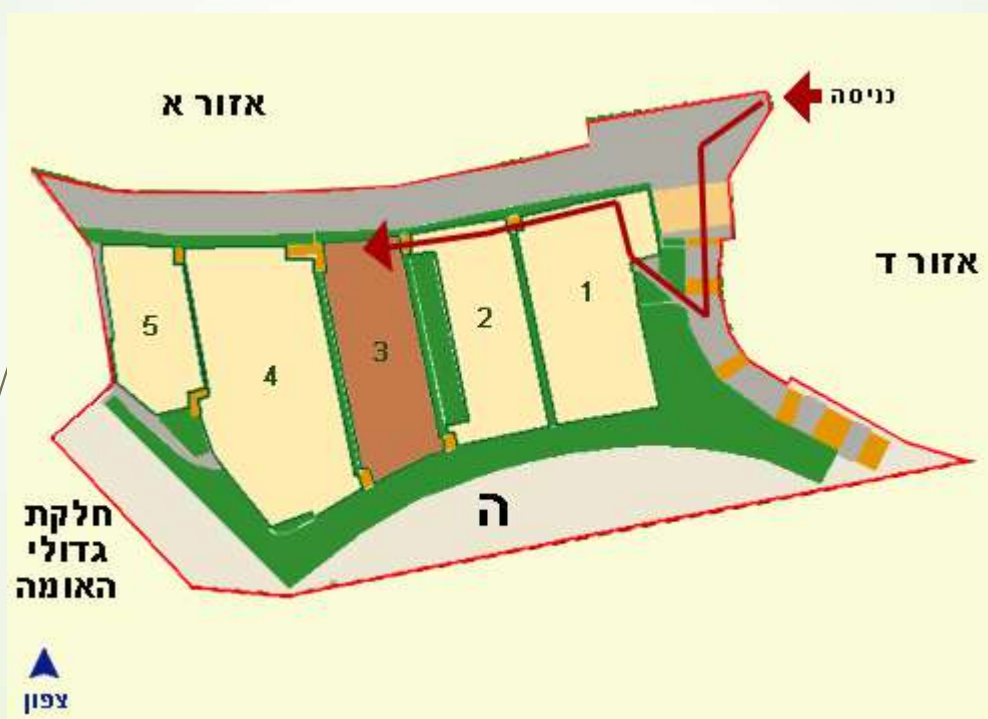
אתר הנצחה לחללי חיל התותחנים, זיכרון יעקב.

בית יד לבנים, ירושלים.

מקום קבורתו של ראובן האוזר

מקום מנוחתו בבית העלמין הצבאי הר הרצל
אזור: ה חלקה: 3 שורה: 1 קבר: 14

ציטוטים לזכר הנופלים במערכות ישראל

מגש הכסף

מילים: נתן אלתרמן

והארץ תשקוט, עין שמיים אודמת
תעמעם לאיטה על גבולות עשנים,
ואומה תעמוד - קרועת לב אך נושמת
לקבל את הנס, האחד, אין שני...

היא לטקס תיכון, היא תקום למול הסהר
ועמדה למולם עוטה חג ואימה.
אז מנגד יצאו נערה ונער
ואט אט יצעדו הם אל מול האומה.

לובשי חול וחגור וכבדי נעליים
בנתיב יעלו הם, הלוך והחרש
לא החליפו בגדם, לא מחו עוד במים
את עקבות יום הפרך וליל קו האש.

עייפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע
ונוטפים טללי נעורים עבריים...
דם השניים יגשו ועמדו עד בלי נוע
ואין אות אם חיים הם או אם ירויים.

אז תשאל האומה שטופת דמע וקסם
ואמרה: "מי אתם?", והשניים שוקטים
יענו לה: "אנחנו מגש הכסף,
שעליו לך ניתנה מדינת היהודים".

כך יאמרו ונפלו לרגלה עוטפי צל
והשאר יסופר בתולדות ישראל.

יזכור

"יְהִיוּ זִכְלֵי בִּמְעָרְכוֹת יִשְׂרָאֵל עֲטוּרֵי הַנְּצִיחוֹן וְזַמְבִּיִּם בְּלֵב
יִשְׂרָאֵל כְּדוֹר דּוֹר."

יְהִי זְכוֹר בְּרוּךְ

דברי התלמידות

במהלך הפרויקט הבנו כמה חשוב
להעריך ולהוקיר את החיילים שלנו,
על שהם מקריבים את חייהם למען
ביטחוננו ולמען בטחון המדינה.
הבנו את המשמעות של לאבד חייל.
זוהי זכות לעבוד על המצגת ושמחנו
לקחת חלק בפרויקט הזה,
למדנו ממנו המון.

מהיום נסתכל על יום הזיכרון בצורה
שונה ובוגרת יותר.

תודה!

תודה גם לחיילי צה"ל ששומרים עלינו
תוך סיכון חייהם, ה' ישמור אותם,
וגם לאותם חיילים שקיפחו את חייהם,
תהא נשמתם בצרור החיים.
עדן ובת חן.

דבר הסטודנטית

אני שמחה מאוד שקיבלתי את הזכות להיות
חלק מפרויקט ההנצחה של חללי צה"ל.
להנציח את ראובן האוזר ז"ל וחללים בכלל,
לבני משפחתם זו מתנה יקרה מפז.
בזמן הכנת האלבום על החייל ראובן האוזר,
שעלה ארצה בגיל צעיר לשרת בצבא ההגנה
לישראל, הבנתי את החשיבות והמשמעות לתת
מעצמך למען המדינה. המסירות, הציונות
ואהבת הארץ, המשמעות לתת מעצמך גם
במחיר של אובדן חיים.
אני יותר מאשמח להעביר מסר זה לילדיי.
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.
מתפללת עבור ראובן שינוח על משכבו בשלום,
תהיה מנוחתו בגן עדן.
יהי זכרו ברוך,
מורן קלדרון.

